

PLEIV TUJETSCH

Rapport annual 2007

INVITAZIUN

**alla radunanza generala dalla pleiv Tujetsch
gliendisdis, ils 16 da zereladur 2008
allas 20.00 uras ell'aula da scola Sedrun**

Tractandas

1. Avertura e beinvegni
2. Elecziun da dus dumbravuschs
3. Protocol dalla radunanza generala dils 13 da zercladur 2007
4. Rapport dil president dalla pleiv
5. Rapport dalla presidenta dil cussegl pastoral
6. Rendaquen, rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen 2007
6. Preventiv e fixar il pei da taglia per igl onn 2008
7. Orientaziun:
 sur Reto Nay sco administratur
8. Varia

En num dalla suprastonza da pleiv Tujetsch envidein nus Vus, prezai
commembers da nossa cuminanza, alla radunanza generala da Vossa pleiv. Ei
legrass nus d'astgar beneventar in grond diember a quella impurtonta radunanza.

Il president
Leci Brugger

Il vicepresident
Ignazi Monn

Protocol

**Radunonza generala dalla pleiv Tujetsch,
mesjamna, ils 13-06-2007 allas 20⁰⁰ uras ella sala da scola a Rueras.**

Presents

52 persunas

Perstgisai

Ciril e Barla Berther

Venanzi e Marta Cavegn

Marcus Munsch

Tractandas

Avertura e beinvegni

1. Elecziun da dus dumbravuschs
2. Protocol dalla radunonza generala dils 12-06-2006
3. Rapport dil president dalla pleiv
4. Rapport dalla presidenta dil Cussegl pastoral
5. Rendaquen, rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen 2006
6. Preventiv e fixar il pei da taglia per igl onn 2007
7. Approbaziun dil contract da transferiment da proprietad
8. Rapport dalla cumissiun «Restauraziun baselgia s. Vigeli»
 - a) approbaziun dil rapport dalla cumissiun, dil quen final restauraziun dalla baselgia parochiala s. Vigeli
 - b) dar scarica alla cumissiun ed alla suprastonza da pleiv
 - c) sligiar si la cumissiun da baghegpiar
9. Renovaziun caplutta s. Onna, conceder il necessari credit
10. Elecziuns
 - a) president
 - b) 4 commembers da suprastonza
 - c) 2 revisurs da quen
 - d) 2 suppleants revisurs da quen
11. Orientaziun
12. Varia

Il president dalla pleiv Tadeus Giossi arva la radunonza e fa in cordial beinvegni a tuts presents, specialmein a Sur Reto Nay, al president e vicepresident communal e signur Indergand, architect restauraziun baselgia s. Vigeli.

1. Elecziun da dus dumbravuschs

Sco dumbravuschs vegnan elegi: Monn Imelda e Berther Rita

2. Protocol dalla radunonza generala dils 12-06-2006

Il protocol vegn approbaus unanimamein sco el ei vegnius publicaus el rapport annual.

3. Rapport dil president

Il rapport dil president relata sur dil curriu e passau eifer igl onn passau. Il president fa menziun en siu rapport sur dalla renovaziun da nossa baselgia parochiala. Plinavon sur dalla abdicaziun da sur Alexi Manetsch, che ha bandunau nossa pleiv suenter haver pastorau 17 onns tier nus. Sco niev plevon per nossa pleiv beneventa il president sur Reto Nay e giavischa ad el in bien prosperar en nossa cumionzon.

Il rapport dil president ch'ei medemamein mess a scret el rapport annual vegn approbaus unanimamein senza neginas objecziuns.

4. Rapport dalla presidenta dil Cussegl pastoral

Era il rapport dalla presidenta dil cussegl pastoral ei mess a scret el cudaschet. En quel rapportescha ella sur dil pulpiu program ch'ei vegnius menaus atras dil cussegl pastoral. Entginas funcziuns dil cussegl ein vegnidas menziunadas el rapport. Aschia ch'il pievel sa far in maletg, tgei funcziun ch'il cussegl pastoral ha, numnadamein ina punt denter augsegner, pievel e pleiv. Las occurrenzas ein multifaras e pertuccan tuttas spartas. Il rapport' dil cussegl pastoral vegn medemamein approbaus cun tscharna unanima e senza neginas midadas.

5. Rendaquen, rapport dils revisurs ed approbaziun dil quen 2006

Simeon Cavegn presenta las principales cifras ord il quen digl onn da gestiun 2006. Il quen da cult muossa ora entradas totalas da frs. 444'525.85 ed expensas da frs. 428'644.95, quei che resulta in mudest avanzament da frs. 15'880.90. Il cassier dat sclariment sur dallas pli grondas divergenzas d'entradas ed expensas en comparegl culs onns passai. Plinavon fa el menziun che aschiditg sco las entradas semovan en quella dimensiun sa la pleiv era segidar cun las fundaziuns, las qualas han per part pintgas

entradas. Il manteniment da quels objects sacrals cuosta dabia ed ei mo cun agid dalla pleiv pusseivels da realisar. La bilanza pils 31.12.2006 sepresenta cun activas da frs. 1'117'043.25 e passivas da rodund frs. 180'000.00. Igl capital agen semova a rodund frs. 935'000.00.

b) Rapport dils revisurs

Hubert Venzin e Linus Vincenz han fatg revisiun dil quen ils 14-04-2007. Els hagien examinau e controllau il quen e la bilanza sco era ils quens dallas baselgias e capluttas. En siu rapport menziuneschan els ch'il quen seigi sco usitau vegnius menaus bein e schuber e corrispundi ad ina contabilitad moderna. Tuts mussaments corrispundien al-las cudaschaziuns. Sin fundament da sias controllas proponan ils revisurs d'approbar il quen e la bilanza e da dar scarica al cassier ed a tuts funcziunaris dalla pleiv.

Demai che negin vul far diever dalla discussiun e negin che drova ulteriur sclarament enviers il presentau quen fan ils dumbravuschs si la tscharna per approbaziun da tal. Unanimamein approbeschan votantas e votants il quen annual e la bilanza dalla pleiv da Tujesch.

6. Preventiv e fixar il pei da taglia pigl onn 2007

Il preventiv sebasa sin il quen digl onn vargau. Quel ei medemamein vegnius tschentaus si a scret el cudaschet da rapport. Ord il miez vegn tschentau la damonda, daco che las pagas creschien per 11 % enviers il quen 2006. Il cassier declara che ils davos onns hagi nossa pleiv buca giu in entira plazza da plevon, quei ord il motiv che las 3 pleivs parte-vien il plevon ed il gidonter. Era la ductrina seigi ussa reglada auter e quella caschuni dapli cuosts.

La suprastonza da pleiv propona da preveder il pei da taglia sco entochen ussa, numnademainein 10 % dalla taglia cantunala. Aschiditg che las entradas sespleigien en quella dimensiun, dueigi la pleiv buca alzar il pei da taglia. Era sch'ella spiardi susteniments dil corpus catolicum en cass da renovaziuns e manteniment da nos sanctuaris orientescha il president ils presents.

Unanimamein approbeschan votantas e votants il preventiv ed il pei da taglia da 10 %

7. Approbaziun dil contract da transferiment da proprietad

Avon ca 100 onns ei vegniu erregiu sin la parcella dil frars Peders a Cavorgia in sontget en honur da Nossadunna dallas dolurs. Il motiv ei staus ch'ils affons d'ina famiglia murevan senza haver retschiert il s. Sacrament dil batten. Cun fidonza ed oraziun han quels geniturs schau ereger quei sontget sche ses affons vivien ed astgien retscheiver il s. Batten. Ils fargliuns Peder a Cavorgia ein ussa tuts si sut s. Vigeli ed ils artavels han pauc interess da quei monument sacral ed han vuliu dismetter quel. En collaboraziun cun la vischnaunca eis ei reussiu da prevegnir da quei disfatg e la pleiv sa surprender quei sontget. Per haver denton meisa schubra drova ei da far ina nova parcella e da far in contract da transferiment da proprietad.

Il sontget ei vegnius restauraus avon paucs onns e sepresenta bein. Ils cuosts per la nova parcellaziun vegnan calculai cun ca. frs. 4'000.00, ils qual vegnan parti denter pleiv e vischnaunca. Demai ch'ei setracta d'in object cultural duei il possess ira vi alla pleiv. La suprastanza dalla pleiv propona als commembers d'approbar quei contract, beinsavend ch'ella ha in object dapli da mantener.

Votantas e votants dattan unanimamein sustegn alla proposta dalla suprastanza.

8. Rapport dalla cumissiun « Restauraziun baselgia s. Vigeli»

- a) approbaziun dil rapport dalla cumissiun, dil quen final restauraziun della baselgia parochiala s. Vigeli**
- b) dar scarica alla cumissiun ed alla suprastanza da pleiv**
- c) sligiar si la cumissiun da baghegiar**

Tarcisi Hendry engrazia per las incumbensas ch'il pievel e la suprastanza han dau ad els. Quei grondius scazi cultural da muntada cantunala e naziunala sepresenta oz en in vestgiu da fiasta che splendurescha l'entira val. Ensemen cun igl architect delucide-schan els il quen final dalla renovaziun il qual ei carschius per ca. 12 % enviers il preventiv. Ei seigi naturalmein grev da tener en in preventiv nua che 90 % dallas lavurs ein stadas fixadas sin fundament da calculaziuns. Ulteriurmtein vesan ins buca tut quei che vegn neunavon gia all'entschatta e meinsvart ha ei dau giavischs supplementars. Il rapport dalla cumissiun ei vegnius allegaus ella broschura dil rapport annual dalla pleiv, aschia che quel ei vegnius tarmess tier en mintga casada e mintgin ha saviu seperschwaider dalla buna e gronda lavur dalla cumissiun restauraziun baselgia s. Vigeli. Il quen final sepresenta cun expensas da rodund frs. 1'577'736.15 ed entradas da frs. 962'916.10, aschia ch'ei seresulta in deivet total da frs. 614.775.05. Dil cantun e dalla confederaziun astgein nus aunc spitgar la summa da subvenziuns restontas da frs. 294'280.00. Il deivet

restont per la fundaziun munta a frs. 320'495.05. Entochen oz ei la pleiv segidada cun rodund frs. 260'000.00. Engraziond a tuttas instanzas, agl entir pievel tuatschin, als responsabels dalla pleiv pigl agid e sustegn e per la buna collaboraziun surdattan els anavos il plaid al president dalla pleiv.

a) approbazion dil rapport dalla cumissiun, dil quen final restauraziun dalla baselgia parochiala s. Vigeli

Ei vegnius approbaus unanimamein

b) dar scarica alla cumissiun ed alla suprastonza da pleiv

Ei vegniu approbau unanimamein.

c) sligiar si la cumissiun da baghegiar

Ei vegniu approbau unanimamein.

9. Renovaziun caplutta s. Onna, conceder il necessari credit

Avon 10 onns ei la caplutta vegnida restaurada. Da gliez temps eran differentas materias actualas che eran forsa strusch aunc secumprovadas diltut. Deplorablamein caschuna la humiditat en baselgia sco era ordaviert gronds donns e la caplutta ei plitost en decadenza. Eifer ina uatga ensemes cugl architect Indergand ed il cau digl uffeci cantunal per schurmetg da monuments, signur Rüttishauer, igl ugau caplutta ed il president dalla pleiv vegn discussiunau tgei che selai far per interrumper quella schliata situaziun. Sin fundament da quei discours vegn igl architect incarricau da trer en las necessarias offertas per saver far ina calculaziun dils cuosts per sanar il sanctuari da s. Onna. Oz sa la suprastonza da pleiv presentar quellas cefras che semovan a rodund 120'000.00. Cun las remeduras previdas speran ils responsabels da dar in meglier vestgiu a s. Onna. Ord il miez vegn constattau che la via s. Onna disturbri il bi sanctuari e che quella via seigi stada planisada totalmein falliu. Quei san tut ils presents sustener, denton oz seigi qui buca pli pusseivel da curreger quei sbagl.

Votantas e votants sustegnan unanimamein la proposta dalla suprastonza da pleiv da renovar la caplutta s. Onna e da conceder il necessari credit.

10. Elecziuns

a) president

Suenter 2 periodas d'uffeci, pia 6 onns abdichesch Tadeus Giossi sco president. Sco niev president vegn Leci Brugger elegius unanimamein

b) 4 commembers da suprastonza

Era Ursulina Cavegn-Bisquolm, vice-presidenta abdichescha suenter 9 onns engaschi en suprastonza. Il cassier Simeon Cavegn lavura gia 12 onns per la pleiv ed el surschass quei pensum bugen ad enzatgi auter. Denton per el eis ei buca stau pusseivel d'anflar in successur. En la nova suprastonza vegnan elegi cun maun pli ils veders commembers numnadamein, Simeon Cavegn, Ignazi Monn-Manetsch e Rita Hitz-Schmid e sco nova assessura da dunna Alice Andreoli-Schmid.

c) 2 revisurs da quen

Ils revisurs da quen, Hubert Venzin e Linus Vincenz vegnan elegi unanimamein per in'ulteriura perioda.

d) 2 suppleants revisurs da quen

Dunna Victoria Berther Tuor ha abdicau sco supleanta. Enstagl dad ella vegn Gion Giachen Monn proponius. El e Mudest Venzin vegnan elegi unanimamein sco suppleants da revisiun da quen.

11. Orientazion

Il tettg baselgia dalla caplutta da s. Gion e Paul a Selva ei fetg schliats. Igl unviern duront sgargliar la neiv ei l'aua entrada en baselgia. Era en muments da plievgia tegn il tettg buca pli. Avon entgins onns ei il tettg dalla casa pervenda vegnius sanaus e quei era puspei cun plattas da crappa. Aschia dat ei negina discussiun da forsa far il tettg dalla baselgia cun outras materias. Il tettg havein nus stuiu surdar beinspert per ch'ei fetschi buca aunc auters donns en baselgia. In tettg da plattas ei ualti custeivels e nus stuein quintar cun cuosts da rodund 80'000.00 francs.

Las lavurs vid il sontget dils Gedius ein ussa terminadas ed il sanctuari sepresenta oreifer. Las figuris ein medemamein vegnididas restauradas e messas el stan d'origin. Las colurs corrispudevan buca agl original. La pictura e restauratura Romina che vegn dall'Italia, sia mumma ei oriunda da Mustér, ha restaurau las figuris e remess ellas al stan d'origin. Cun la giuvna Romina havein nus giu cletg, ella ha fatg ina grondiosa e favoreivla lavour. Era las tablas dalla via dalla crusch en baselgia s. Giachen ha ella renovau e restaurau per cumpleina cumentientscha.

Il Sontget dils Gedius ei vegnius renovaus dadens e dadora.

La caplutta da Giuv havein nus era previu da renovar e restaurar. Il tetg e las miraglias fan schliata pareta ed igl ei fetg necessari da migliurar. Per ils bauns che mauncan d'ina vart havein nus anflau in sponsur che furnescha quels per ina mudesta summa. Pigl auter stuein quintar cun pli gronds cuosts, demai ch'ins po buca directamein vid igl object.

Simeon Cavegn engrazia a Tadeus Giossi per ses sis onns presidi ed ad Uschi Cavegn per sia gronda lavour duront ils davos nov onns.

Il post da giuventetgna ed era la tiarza classa dil scalem ault ha dunna Peng surpriu.

12. Varia

Ord il miez vegn la damonda sch'ei fuss era pusseivel da trer a Rueras ina lingia per quels che han apparats d'udida sco quei ch'igl ei vegniu fatg da niev en baselgia parochiala? La suprastanza pren encunter quei giavisch ed en connex cun la migliuraziun dils aulplidaders selai quei problem probablamein era sligiar.

Caluster Selva

Forsa surprendess signur Gion Giachen Monn quei post. Per scursanir ils cuosts da viadi Rueras Selva duess la suprastanza mirar sch'ei selai forsa midar empau igl arver e cerrar la baselgia.

Ei dat aunc ina vasta discussiun denter ina parochiana e Sur Nay. Quella manegia che sur Nay seigi memia conservativs ed hagi probablamein elegiu la fallida pleiv per sia pastoraziun. Era ils dirigents dils chors baselgia fan objecziuns enviers la pastoraziun, il ritual dalla s. Messa. Ei maunchi il fil denter il chor e la nav. La buontad dil bien Diu vegni buca palesada als cartents. Il plevon, sur Reto Nay ha priu encunter quellas objecziuns e per part era dau riposta.

Il president partent giavischals niev elegi ed all'entira suprastanza da pleiv bia satisfaziun e contentienscha en ses posts d'uffeci. El engrazia a tut tgi che hagi susteniu el e segidau cun el duront il temps da president. Giavischond als niev elegi il sostegn dils commembres dalla pleiv siara el sia davosa radunonza. A tuts presents engrazia el per la participaziun e giavisch in bien retuorn a casa e la proteczion dil Tutpussent.

Rueras, ils 22-06-2007

Il president: Tadeus Giossi

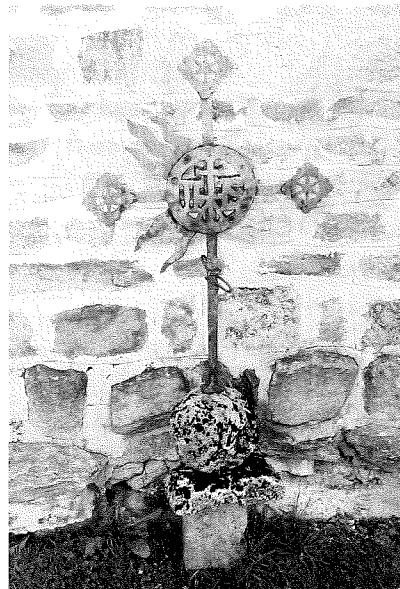
L'actuara: Rita Hitz-Schmid

Rapport annual 2007

L'entschatta d'in uffeci niev ei seviver en els pensums, ella laver surprida. Tgei dat ei tut d'organisar e liquidar. Tgei obligaziuns ha la suprastonza dalla pleiv, tgei cumpetenzas ha ella e.a.v. Co va ei da luvar culs consuprastonts e co s'organisar? Suenter in onn d'experienza han ins empau megliera survesta ed ei fa plascher da s'engaschar vinavon. Grazia alla buna collaborazion en suprastonza dalla pleiv Tujetsch hael fatg bugen e tgunschamein mia lauvr. Aschia lessel gest all'entschatta engraziar a sur Nay che ha assistiu cun vusch consultativa a nossas radunonzas. Grond engraziamenti era ad'Ignazi Monn, vicepresident, al cassier Simeon Cavegn, all'actuara Rita Hitz, ed alla assessura Alice Anderoli. Tuts han giu siu pensum e fatg siu pusseivel. Aschia havein giu ina buna collaborazion ed ina emperneivla admosfera en suprastonza.

Suenter onns cun grondas activitads en fatgs da renovaziuns e restructuraziuns el prove-diment spiritual dalla pleiv lessel engraziar e renconuscher las grondas stentas da nos antercessurs suprastonts. Aschia astgein nus festivar nos survetschs divins en baselgias e capluttas claras e bialas, en in ambient edificont.

Fatschentas che ston vegnir liquidadas dat ei denton adina en nossa pleiv, aschia che la laver per la suprastonza ha buca muncau e vegn era buc a muncar el futur. En miu rapport lessel dar ina cuorta survesta.

La crusch veglia dil
tettg-baselgia s. Vigeli

Nozzas, naschientschas e mortoris

Suletamein 3 pers han festivau nozzas en baselgia ed aschia mess lur avegnir sut la benedicziun dil Segner. Als novs conjugals giavischein cletg e ventira communabla. Da quels nozzadurs ei in pèr sesents en Tujetsch.

Battens ha ei dau 9 e da quels ein 5 affons da geniturs tuaschins. Als geniturs dils pignets gratulein e giavischein bia plascher e ventira culs cars affons aschia che quels possien prosperar.

Era la mort ha puspei pretendiu siu tribut, 16 motoris ha ei dau duront igl onn 2007. Ils defuncts ruaussien en pasch, Dieus vegli remunerar la stentas e tribulaziuns terrestras. Lein sespruar da mantener els engrazievlamein en buna memoria.

Midadas en suprastanza

Suenter 6 onns ha il premurau president Tadeus Giossi remess siu uffeci sco president. Ursulina Cavegn Bisquolm che funcziunava sco vice-presidenta ha demissiunau suenter 9 onns d'uffeci. Ad els in grond e sincer engraziament per la gronda laver prestada. Renovaziuns ella baselgia s. Vigeli, giubileum da 800 onns dalla baselgia parochiala, midada da persunal per il provediment spiritual, han pretendiu grond engaschi.

Fatgs dalla pleiv

Era sch'ei ha buca dau gronds ni impurtonts eveniments lessel menziunar entgins schabetgs digl onn vargau ella pleiv da Tujetsch.

Ils 11 da fenadur 2007 ei la nova suprastanza seconstituida sco menziunau all'entschatta. Nus havein liquidau las fastschentas sedadas en 12 sedutas da suprastanza.

Calustrias e calusters

Tiels calusters ha ei dau entginas midadas. Flurin Monn ha astgau festivar siu 80-avel natalezi, el ha surdau suenter ca. 20 onns la calustria enta Selva. Sco successur havein giu cletg d'anflar in premurau caluster ella persuna da Gion Giachen Monn. Flurin Monn ha era giu quitau per la caplutta da s. Brida, era cheu ei ina bun'olma sepurschida promta da surprender il quitau per la caplutta, quei en la persuna da Mudest Venzin.

A Tschamut ha signur Fidel Hendry surpriu igl uffeci da caluster suenter, che dunna Veronica Giossi ha fatg duront 5 onns quei survetsch. Era a Cavorgia ha ei dau ina midada. Dunna Hendry Ursulina ei stada calustra duront 11 onns e ha ussa vuliu surchar quella laver. Dunna Margrtih Cavegn ei stada promta ed ha surpriu igl uffeci.

Ils calusters dallas capluttas che fan lur pensum per ina fetg mudesta indemnisaziun, meretan grond engraziament e renconuschientscha per lavurs che schabegian plitost el zuppau. Als partents giavischel buna sanadad e cumentientscha, Dieus paghi! Quei vali era per ils calusters en uffeci e per ils novs elegi, leutier giavischel plascher e perseveronza vid vossas incaricas.

Ils 11 da november havein fatg la viseta usitada sco mintg'onn als calusters ed a ses sanctuaris confidai. Sin nossa tura havein priu encunter divers giavischs, e constatau bein enqual macla che fuss da remediar els sanctuaris. La suprastonza ha creau ina giesta e dau prioritad a certi giavischs ni investiziuns necessarias. Aschia lessan reparer il cuosts sin plirs onns. En quei connex lessel menziunar ina ludeivla offerta ch'il niev caluster da s. Brida ha fatg. Mudest Venzin ha declarau alla suprastonza tier nostra viseta, ch'el vegli dar colur da niev il tetg e far lavurs da manteniment vid la caplutta gratuitamein. Cuosts per palancau surpren la pleiv.

Baselgias e capluttas

Cun tons sanctuaris e baghetgs sco la Pleiv Tujetsch posseda, resta il quitaу per il manteniment per quels beins culturals. Jeu lessel menziunar entginas lavurs da manteniment ch'ein vegnididas liquidadas egl onn vargau:

- Baselgia s. Pieder e s. Paul da Selva: Il tetg ei vegnius sanaus per la summa da rodund 80'000 francs.
- Caplutta da s. Bistgaun a Giuv: Schubergiau e dau colur il tetg e la fassada. Cheu havein impundiu 20'000 francs.
- Caplutta s. Giusep o Bugnei ha survegniu in bi esch niev ed ina cassa montada el mir. Cuosts ca. 8'000 francs.
- Il sontget dils Gedius ha survegniu in niev vestgiu dadens e dado.
- Caplutta da s. Leci a Cavorgia ein ils bauns vegni fermai.
- A Cavorgia ha la pleiv surpriu il sontget da Nossaduna dallas dolurs.
- La crusch tetg-baselgia s. Vigeli ha il vent ders naven dil sochel, aschia ch'ella pendeva mo aunc vid il fildirom dil tila-cametg. Nus havein schau far ina niev sochel ed ina nova crusch. Entgins commembers dalla colonna d'agid han montau la nova crusch per in'indemnisaziun raschuneivla. Ad els in grond engraziament per quella malsegira aczun. La renovaziun ha custau alla pleiv rodund 8'000 francs.

Per 2008 havein previu da turnar a sanar ils mirs dalla caplutta s. Onna a Camischolas. Ins vesa, dado dat la ligadira naven e dadens ein donns vid ils mirs bein veseivels.

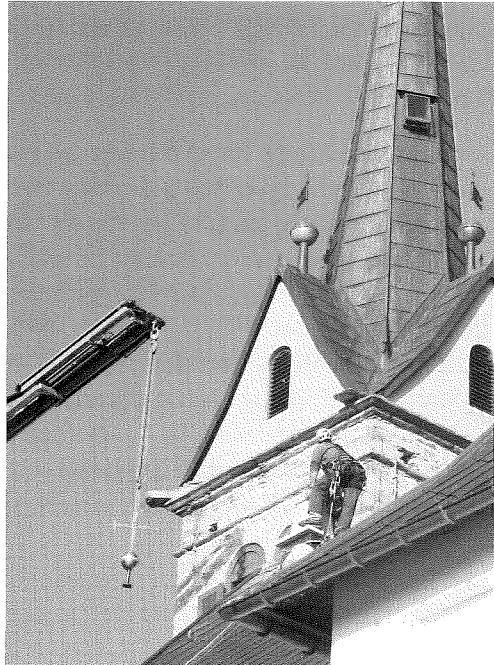
Quella tiarza sanazium enteifer cuort temps ei vegnida preparada gia igl onn vargau e duess vegnir realisada 2008. Vid divers auters edifecis ein lavurs da manteniment previdas. Nos perdavons han schau a nus ina gronda ierta culturala e nus stuessan esser engrazieivels e pertscharts dallas stentas e renunzias che quels sanctuaris han custau a nos babuns en temps da pupira e paupradad. Oz sefa denton empau indifferentadad viers fatgs da cardientscha ed jeu lessel animar da buca schar ir a piarder nossa cardient-scha e cultura artada. Solidaritad ei dumandada, solidaritad denter ils convischins e solidaritad cun nos vegnentsuenter. Ils temps ein semidai e vegnan a semidar vinavon. Tgei ch'il futur porta sa negin.

Prolungaziun dil contract cun sur Reto Nay

En concordanza cun la suprastanza dalla Pleiv Tujetsch ha sur Reto giavischau suenter in onn da pastoraziun da schar prolunghir il contract seo provisur dalla pleiv. Tenor informazin digl uestgiu ei quei stau pusseivel senza far in'elecziun entras ils parochians. Aschia havein publicau l'elecziun ella Tuatschina. Jeu lessel engraziar a sur Reto Nay per siu engaschi en nossa pleiv. Lein giavischar ch'el sesenti pli e pli da casa ella val Tujetsch.

**Montasca dalla crusch nova
sin tett baselgia s. Vigeli**

Ductrina

Dunna Matilda Peng da Flem ha dau il davos onn ducrtina allas classas aultas ensemens cun Hubert Venzin. Dunna Peng ha visau il contract sin la fin da quest onn da scola. Quei ord motivs famigliars, ella ha sincerau ch'ella hagi dau bugen scola en Tujetsch. Hubert ha dau part ch'el vegli calar da dar ducrtina al scalem ault, el ei denton promts da dar vinavon instrucziun da religiun alla 6-avla classa.

Nus havein anflau ina sligiazun ensemens cun la scolasta ed ils scolasts dallas classas aultas, els ein stai promts da surprender quellas uras per dar instrucziun d'etica. Nus havein anflau quella sligiazun per cunvegnenta e vulein entscheiver cun in onn d'emprova. Als scolastsAs giavischel bien success cun l'instrucziun. Als scolarsAs in engaschada participaziun e ch'els seigien pertscharts ch'ei drova duront ils onns da scola e pli tard o ella veta ina buna formazion spirtala per saver subsister ed haver success ella veta da mistregn ed ella veta privata.

Cussegli pastoral

Ursula Depalzes ha presidiau il cussegli 3 onns ed ei commembra da quel dapi 21 onn. Ella vul surdar il presidi pigl avegnir. Barla Agatha Cavegn che ei commembra dil cussegli pastoral dapi 10 onns, han abdicau. Cordial engraziament per lur engaschi. Dieus remunereshi las stentas e nus giavischein ad elllas la sanadad ed in bien avegnir.

Conclusiun

Cun mias indicaziuns sperel d'haver dau ina survesta sur dil curriu e passau duront igl onn pastoral 2007. Igl ei stau bi da veser che la glieud sepren en e sengascha per ils fatgs da nossa pleiv. Aunc inaga in resentiu e grond engraziament a tuts funcziunaris ufficials ed al personal sco a parochians ch'ein semussai gideivels ni beinvulents viers la Pleiv Tujetsch. In special engraziament a sur Reto Nay ed a sur Tumaisch Berther, provisur en casa s. Vigeli.

Pigl avegnir lein metter tut cun fidonza el maun da Diu e rugar ch'el diregi nos fatgs e nus suondien El. Dieus benedeschi nossa vallada, ils habitants e nies far e demanar.

Per la suprastanza dalla pleiv Tujetsch,

Il president
Leci Brugger

Rapport annual dil cussegl pastoral 2007

Sco mintg'onn s'auda ei era al cussegl pastoral da dar giu in rapport annual. Igl onn 2007 ei staus pli ruasseivels ch'igl onn avon. Mo tuttina vein nus giu in pulit program da laver.

Jeu less menziunar entginas da nossas occurrentzas che nus havein menau atras egl onn 2007.

Entschiet havein cun ils S.Retgs. Cunquei ch'ils affons pon strusch entuorn siu turnus cun 3 gruppas en 3 seras, havein decidiu da schar cuser ina quarta garnitura da retgs. Las cusunzas Seppa Schmet, Victoria Berther-Tuor e Georgina Curschellas han cusiu la vestgadira, e quei per nuot. Ad ellas s'auda in cordial engraziament.

Il di da suppa festivein nus sco mintg'onn cun ina s. messa en casa da scola, cun porscher suenter in sempel gentar en fuorma d'ina suppa da giutta che vegn offerida gia dapi biars onns dad Ignazi Schmid. In grond Dieus paghi persuenter.

Sur Reto ha era menau atras duas gadas seras da bibla. Igl evangeli da S.Mattiu e la palentada da S.Gion ei stau il tema. Fetg interessant ha el saviu dar vinavon a nus in cert fundament dalla bibla. Lu vein era menau atras differentas devoziuns en baselgia, la cureisma ed igl advent.

Igl usit da purtar il Bambin da dumengi' alva ei vegls ed exista aunc oz. Aunc adina ei la tensiun gronda da trer la sort tgi astga purtar il Bambin. Ils vestgius dallas bambinas eran empau isai e slargei, pia ha ei giu num da metter puspei en in bien stan il resti. Per quella laver havein anflau en la Bernadetta ed igl Alfons Demund-Berther in bien agid. Els han rugalau il resti per nuot. In grond engraziament persuenter.

Sontgilcrest: La s.messa per la fiasta havein festivau sil plaz avon la casa S.Vigeli, ensemen cun nos seniors, cun cant dil chor Baselgia. Silsuenter gentar communabel ensemen cun ils ministrants per possibilitar ad els in camp sco engraziament per lur laver prestada.

Survetsch divin da famiglia: Per quei di envidein adina puspei las famiglias da purtar la raccolta en baselgia per schar benedir ils fretgs e lu vender e cumprar ils products. Il recav va per ina ovra sociala. L'exposiziun dil Sontgissim, la fiasta da Christus Retg, rimna bia glieud da star in mument quiet en baselgia.

Igl usit da Sontgaclau ei puspei daventaus in impurtont di per nossas famiglias e nos affons. Era prendan tuts; sogns e fumegls part dalla s.messa e laian tarmetter igl augsegner els viado tier las famiglias cun ils megliers giavischs.

S.Sivester: Uonn havein repetiu giud CD ils bials tuns da Hymnos Akathistos, alla parturidra da Diu, registrau igl onn vargau, nua che dabia glieud ha encuretg il silenzi en baselgia. Pia dabia occurrentzas havein prestau enteifer quei onn.

A mi s'auda ei d'engraziar a Sur Reto, Sur Marcus, als commembers dil cussegli pastoral cun lur confamigliars, alla suprastonza da pleiv, als lecturs, als ministrants, alla gruppera liturgica, als chorus da sepultura cun lur dirigents ed organist ed a tuts che segidan per il beinstar da nossa pleiv.

Sedun, avrel 2008

Per il cussegli pastoral

Ursula Deplazes-Monn

Bilanza per ils 31-12-2007

Activas

Facultad currenta

Conto banca Cantunala	395.95
Conto banca Raiffeisen	164'473.80
Debiturs	2'784.90
Dabien taglia da cult	236'944.30
Dabien taglia anticipada	131.55
Activas transitoricas	0.00

Facultad pazzada

Casa pervenda Sedrun	257'000.00
Casa pervenda veglia Sedrun	156'000.00
Casa pervenda Rueras	128'000.00
Casa pervenda Selva	161'000.00
Baghetg Selva	34'000.00
Faner Rueras	7'000.00
Prau agricol	20'000.00

Tetels da valur

Conto da spargn BRT	656.50
---------------------	--------

Passivas

Capital jester

Crediturs	100'080.00
Crediturs «taglia fontauna»	0.00
Deivet hipotecar	120'000.00
Passivas transitoricas	0.00

Agen capital e reservas

Agen capital	935'369.55
Reserva mantten.baghetgs e baselgias	0.00
Gudogn / sperdita digl onn	12'937.45

Total **1'168'387.00** **1'168'387.00**

Quen da cult pigl onn 2007

Expensas

Cuosts da persunal/instanzas

Pagas	168'893.60
Pagas e cuosts suprastonza	28'040.30
Pagas augsegners gidonters	4'134.60
Pastoraziun da giuventetgna CADI	3'770.00
Cuors da perfecziun	0.00
Cussegli pastoral / Agid pastoraziun	2'300.00
Cassa da cumpensaziun AVS	10'912.90
Cassa da pensiun	11'579.25
Cassa da malsauns ed accidents	1'888.30
Ulteriurs cuosts da persunal	9'309.05

Cuosts immobiliais ed indrezs

Manteniment casas	1'700.55
Manteniment baghetgs	0.00
Manteniment indrezs	1'600.30
Manteniment e cuosts dad orglas	1'662.00
Manteniment baselgias e lavurs da contuorn	17'589.50
Ieli, electricitad, aua	1'460.75
Serenera, canalisaziun e miardas	3'394.35

Cuosts generals

Tscheins e cuosts da banca	4'215.25
Taglias	2'784.00
Segiradas	3'187.50
Spesas d'auto e tel. plevons	4'140.00
Contribuziuns	133'980.50
Incasso taglia	6'760.10
Uorden per dar ductrina	3'300.40
Stampats/publicaziuns/inserats	3'983.50
Cuosts da biro/EDV/portis	2'661.20
Spesas suprastonza/consumaziuns radunonzas	674.30
Embelliments	285.20
Ulteriurs cuosts generals	5'144.25
Deducziuns	13'700.00

Total expensas***453'051.65**

Entradas

Taglias

Taglia da cult	261'567.90
Taglia alla fontauna	115'474.90

Tscheins

Tscheins casa	51'350.00
Tscheins activs	314.60
Tscheins da praus e terren	4'549.00
Tscheins prau Dulezi	24'021.30

Contribuziuns

Contribuziuns caluster	1'500.00
Contribuziuns ductrina	6'000.00
Bunamanas Sogntget Gedius	252.00
Diversas entradas	959.40

Total entradas ***465'989.10**

Cumparegliaziun

Total expensas/entradas	*453'051.65	*465'989.10
Fatg anavon	*12'937.45	
Total	*465'989.10	*465'989.10

Preventiv 2008 Pleiv Tujetsch

	Quen 2007	Preventiv 2008
1. Entradas		
<i>A) Taglias</i>		
- Taglia da cult	261'567.90	260'000.00
- Taglia alla fontauna	115'474.90	110'000.00
<i>B) Tscheins</i>		
- Tscheins casa	51'350.00	51'000.00
- Tscheins activs	314.60	200.00
- Tscheins da praus e terren	4'549.00	4'500.00
- Tscheins prau Dulezi	24'021.30	24'000.00
<i>C) Contribuziuns</i>		
- Contribuziun caluster	1'500.00	1'500.00
- Contribuziun ductrina	6'000.00	6'000.00
- Bunamanas sontget Gedius	252.00	200.00
- Diversas entradas	959.40	3'000.00
Total entradas	465'989.10	460'400.00
2. Expensas		
<i>A) Cuosts da persunal/instanzas</i>		
- Pagas	168'893.60	175'000.00
- Pagas e cuosts suprastonza	28'040.30	28'000.00
- Pagas augsegners gidonters	4'134.60	5'000.00
- Pastorazion da giuventetgna CADI	3'770.00	4'000.00
- Cuors da perfecziun	-	1'000.00
- Cussegli pastoral	1'500.00	2'000.00
- Agid vid la pastorazion	800.00	1'000.00
- Cassa da cumpensazion AVS	10'912.90	14'500.00
- Cassa da pensiun	11'579.25	10'500.00
- Cassa da malsauns ed accidents	1'888.30	2'000.00
- Ulteriurs cuosts da persunal	9'309.05	10'000.00

B) Cuosts immobiliaria ed indrezs		
- Manteniment casas	1'700.55	52'000.00
- Manteniment baghetgs	-	2'000.00
- Manteniment indrezs	1'600.30	2'000.00
- Manteniment e cuosts dad orglas	1'662.00	2'000.00
- Manteniment baselgias	15'040.45	5'000.00
- Lavurs da conturon	2'549.05	3'000.00
- Jeli/electricitat/aua	1'460.75	3'000.00
- Serenera/canalisațiun/miardas	3'394.35	3'500.00
C) Cuosts generala		
- Tscheins e spesas da banca	4'215.25	4'300.00
- Taglias / taxas	2'784.00	2'500.00
- Segiradas	3'187.50	3'200.00
- Spesas auto/tel. a plevons	4'140.00	4'200.00
- Contribuziuns	133'980.50	60'000.00
- Ulivaziun sperditas	-	5'000.00
- Incasso taglia	6'760.10	7'000.00
- Uorden per dar ductrina	3'300.40	3'500.00
- Stampats / inserats	3'983.50	4'000.00
- Material da biro, eed, porti ect.	2'661.20	3'500.00
- Spesas supr./consumm.radunonzas	674.30	1'000.00
- Embelliments	285.20	1'000.00
- Ulterius cuosts generala	5'144.25	8'000.00
- Deducziuns	13'700.00	13'700.00
Total expensas	453'051.65	446'400.00
3. Cumparegliazion		
Total entradas	465'989.10	460'400.00
Total expensas	453'051.65	446'400.00
Fatg anavon / anavos	12'937.45	14'000.00

Revista dil quen dalla baselgia s. Vigeli

Entradas

Unfrendas	14'201.45
Glischettas	6'649.35
Bunamanas/legats	110.00
Tscheins bruts	1'638.40
Contribuziun pleiv	0.00
Restituziun messas gfundadas	5'000.00
Renovaziun s. Vigeli	355'318.90
VT / Vendita prau Dulezi	31'370.00
Total entradas	414'288.10

Expensas

Unfrendas collectas	1'391.45
Segiradas/taxas	4'350.60
Energia	10'900.35
Stipendis messas fundadas	2'650.00
Embelliments/candeilas	1'064.90
Vins da messas/hostias	2'600.50
Manteniments/REP/Schubergiar	874.65
Tscheins/spesas banca	29.00
Renovaziun s. Vigeli	120'235.10
Total expensas	144'096.55

Il cassier:

Cavegn Simeon

Revista dil quen dalla baselgia s. Giachen

Entradas

Unfrendas ordinarias	7'903.45
Glischettas	3'452.85
Bunamanas/legats	0.00
Restituziun messas fundadas	1'500.00
Tscheins bruts	260.85
Contribuziun pleiv	0.00
Total entradas	13'117.15

Expensas

Segiradas/taxas	2'463.25
Energia	6'172.30
Stipendis messas fundadas	1'360.00
Candeilas/embedillments	527.70
Vins da messa/hostias	426.00
Manteniments/REP/Schubergiar	848.60
Tscheins/spesas banca	774.10
Total expensas	12'571.95

Il cassier:

Cavegn Simeon

Facultad baselgias e capluttas

Sedrun: Baselgia s.Vigeli	Facultad	264'263.10
Ugau e caluster:	Deivet	640'000.00
Deplazes Ursula	Fondo messas fundadas	194'960.00
Rueras: Baselgia s.Giachen	Facultad	1'292.05
Ugau e caluster :	Deivet bancar	22'000.00
Monn Imelda	Deivet fondo messas fund.	75'700.00
	Fondo messas fundadas	116'810.00
Selva: Baselgia s.Gion e Paul	Facultad	2'154.05
Ugau e caluster:	Fondo messas fundadas	28'000.00
Monn Gion Giachen		
Tschamut: Caplutta s. Clau	Facultad	3'606.15
Ugau: Giossi-Maissen Veronica		
Giuv: Caplutta s. Bistgaun	Facultad	69.26
Ugau: Monn Gion Giachen		
s. Brida: Caplutta s. Brida	Facultad	16'928.65
Ugau: Venzin Mudest		
Zarcuns: Capl. Nossadunna	Facultad	12'672.75
Ugau : Schmid-Manetsch Vigeli		
Camischolas: Capl. s.Onna	Facultad	1'479.15
Ugau : Cavegn Venanzi	Deivet	0.00
Bugnei: Caplutta s. Giusep	Facultad	38'202.80
Ugau: Solèr Ambrosi		
Cavorgia : s. Leci	Facultad	4'495.80
Ugau: Cavegn Margrith		
Surrein: s. Antoni	Facultad	42'150.95
Ugau: Loretz Jovita		
Il cassier:		Cavegn Simeon

Rapport dils revisurs da quen

Per la radunanza dalla Pleiv da Tujetsch

Stimada suprastanza

Stimadas commembras, stimai commembers dalla Pleiv da Tujetsch

La revisiun dil quen 2007 ei veginida fatga entras ils 2 revisurs en preschientscha dil cassier ils 23 d'avrel 2008. Tier nossa controlla havein nus inspectau il quen, la bilanza sco era ils quens dallas baselgias e capluttas.

Sco usitau ei il quen menaus conform alla contabilitad moderna, schuber e bein. Tut ils mussaments ein avon maun e corrispundan allas cudaschaziuns. Tier tut nossas damondas ha il cassier saviu porscher il sclariment giavischau.

Sin fundament da nossa controlla proponin nus alla radunanza generala:

- a) *d'approbar il quen e la bilanza 2007 dalla Pleiv da Tujetsch*
- b) *da dar scarica al cassier e tuts funcziunaris dalla suprastanza*
- c) *d'admetter al cassier Simeon Cavegn in cordial*
«Dieus paghi» per siu grond engaschi.

Rueras, avrel 2008

Ils revisurs:

Linus Vincenz Hubert Venzin

Ufficials dalla Pleiv Tujetsch

Suprastonza dalla pleiv

president

vicepresident

actuara

cassier

Brugger Leci, Sedrun

Monn Ignazi, Sedrun

Hitz-Schmid Rita, Rueras

Cavegn Simeon, Sedrun

Adreoli Alice, Gionda

sur Nay Reto, Sedrun (ex off.)

Post da contact

Cavegn-Flury Margrith, Sedrun

Revisurs da quen

Vincenz Linus, Rueras

Venzin Hubert, Rueras

Monn Gion Giachen, Rueras

Venzin Mudest, Rueras

Ugaus baselgias e capluttas

Tschamut

Giossi Veronica, Sedrun

Selva

Monn Gion Giachen, Rueras

S.Brida

Venzin Mudest, Rueras

Giuv

Monn Gion Giachen, Rueras

Rueras

Monn Imelda, Rueras

Zarcuns

Schmid Vigeli, Zarcuns

Camischolas

Cavegn Venanzi, Camischolas

Sedrun

Deplazes Ursula, Sedrun

Sontget dils gedius

Deragisch Valentin, Sedrun

Bugnei

Solèr Ambrosi, Bugnei

Surrein

Loretz Jovita, Surrein

Cavorgia

Cavegn Margrith, Sedrun

Organists/as

Berther-Berther Rita, Rueras (entochen ils 30.6.07)

Pally-Bugger Vinzens, Rueras

Schmid-Bläsi Fabiola, Cuera

Steinacher Erica, Turitg/Mustér

Dirigents dils chorus

baselgia Sedrun

Hendry Benedetg, Sedrun

baselgia Rueras

Hendry Tarcisi, Sedrun

Calustra Sedrun	Deplazes Ursula, Sedrun
Calustra Rueras	Monn-Monn Imelda, Rueras
Caluster Selva	Monn Gion Giachen, Rueras
Cussegli pastoral:	
presidenta	Deplazes-Monn Ursula, Sedrun
actuar	Munsch-Vincenz Marcus, Sedrun
cassiera	Cavegn Barla Agatha, Rueras
	Andreoli-Schmid Alice, Gionda (deleg. supr.)
	Caduff-Deplazes Arthur, Sedrun
	Cavegn-Bisquolm Ursulina, Camischolas
	Estermann-Schmid Ervina, Gionda
	Hendry Rafaela, Gionda
	Monn-Monn Imelda, Rueras
	Riedi-Berther Maria-Barla, Gionda
ex. officio:	sur Reto Nay
Ductrina	Berther-Loretz Letizia, Camischolas
	Cavegn-Bisquolm Ursulina, Camischolas
	Venzin Hubert, Rueras
Parter ora la s.commuuniun, lecturs/as, survetsch preeu- caristic e gruppia liturgica	Andreoli-Schmid Alice, Gionda
	Berther-Decurtins Tumaisch, Gionda
	Berther-Tuor Barla, Rueras
	Cathomen-Giossi Nicolina, Rueras
	Cavegn-Berther Franziska, Sedrun
	Cavegn-Flury Margrith, Sedrun
	Cavegn-Giger Nesa, Sedrun
	Decurtins-Jägler Nicole, Sedrun
	Deplazes-Giossi Manuela, Rueras
	Deplazes-Monn Ursula, Sedrun
	Estermann-Schmid Ervina, Gionda
	Giossi-Peterhans Tadeus, Rueras
	Giossi-Maissen Veronica, Dentervitgs
	Hendry Rafaela, Gionda
	Monn-Monn Imelda, Rueras
	Monn-Jacomet Marianna, Sedrun
	Monn-Jacomet Sep Andriu, Sedrun
	Munsch-Vincenz Marcus, Sedrun
	Schmid-Manetsch Vigeli, Zarcuns
	Soliva-Flepp Marcel, Sedrun
Sminca s. retgs	Monn-Schlosser Astrid, Camischolas